

Správa o výsledku kontroly stavu využívania finančných prostriedkov Operačného programu Informatizácia spoločnosti v programovom období 2007 - 2013

Kontrola bola vykonaná v zmysle plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2010; jej účelom bolo preveriť dodržiavanie všeobecne záväzných predpisov Slovenskej republiky, Európskej únie a ďalších predpisov a pravidiel a zistiť stav využívania finančných prostriedkov Operačného programu Informatizácia spoločnosti (ďalej len „OPIS“) v programovom období 2007-2013.

Kontrola bola vykonaná na MF SR ako sprostredkovateľskom orgáne pod riadiacim orgánom (ďalej len „SORO“) pre prioritnú os 1 a 3 a na MK SR ako SORO pre prioritnú os 2 predmetného operačného programu.

Kontrola bola vykonaná prerušovane v mesiacoch september až december 2010, za obdobie od 01.07.2009 do 30.06.2010.

1 Charakteristika kontrolovaného operačného programu

OPIS je jedným z 11 operačných programov Národného strategického referenčného rámca (ďalej len „NSRR“); jeho cieľom je vytvorenie podmienok pre široké uplatnenie informačno-komunikačných technológií vo verejnej správe a ich sprístupnenie pre všetky skupiny obyvateľstva. Jeho realizácia bola postavená na 4 prioritných osiach.

1. Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb
2. Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry
3. Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu
4. Technická pomoc

V zmysle NSRR bolo na implementáciu OPIS na roky 2007 - 2013 vyčlenených z Európskeho fondu regionálneho rozvoja 993 095,4 tis. eur s povinným dofinancovaním zo štátneho rozpočtu vo výške 175 252,1 tis. eur na základe stanoveného percentuálneho pomeru 85:15.

Finančný plán OPIS podľa prioritných osí a zdrojov financovania (v eur)

Prioritná os	ERDF	Prostriedky zo štátneho rozpočtu	Celkové financovanie	Iné financovanie (pro rata)
Prioritná os 1	702 268 409	123 929 719	826 198 128	53 152 701
Prioritná os 2	163 541 958	28 860 346	192 402 304	-
Prioritná os 3	96 201 152	16 976 674	113 177 826	-
Prioritná os 4	31 083 886	5 485 392	36 569 278	-
Celkom	993 095 405	175 252 131	1 168 347 536	53 152 701

Zdroj: OPIS

Medzi problémy financovania OPIS patril problém neoprávnenosti čerpania pomoci v regióne Bratislavský kraj, ktorého aktivity sú oprávnené iba v rámci cieľa Konvergencia. Na základe odporúčenia EK bol princíp pro rata aplikovaný spôsobom zohľadnenia celkových beneficentov elektronických služieb na centrálnej úrovni a bude vyžadovať zvýšenie financovania zo štátneho rozpočtu v sume 53 152,7 tis. eur.

2 Vymedzenie pôsobnosti a postavenia MK SR ako sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom

V súlade s uznesením vlády SR, ktorým bolo MK SR ustanovené ako SORO mal minister kultúry zabezpečiť potrebné administratívne a organizačné kapacity pre vykonávanie činností SORO, prípravu ostatných riadiacich dokumentov, najmä interného manuálu postupov sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom, príručky pre žiadateľa a príručky pre hodnotiteľov, realizovať výzvy na predkladanie projektov.

Kontrolou bolo zistené, že podmienky v oblasti zabezpečenia administratívnych a organizačných kapacít SORO MK SR boli v roku 2009 splnené len čiastočne. Plánovaný počet

zamestnancov v roku 2009 nebol splnený, pracovné pozície boli neobsadené a opisy činnosti zamestnancov neboli jednoznačne popísané na organizačné útvary, ktoré sa podieľali na plnení úloh SORO. Ku koncu kontrolovaného obdobia boli už stavy naplnené v plánovanom počte 15 zamestnancov, čím boli vytvorené personálne podmienky na implementáciu prioritnej osi 2. - „Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry“ OPIS.

MK SR nespĺnilo úlohu realizovať výzvy na predkladanie projektov do jedného mesiaca od vytvorenia SORO. Nebola zrealizovaná ani jedna písomná výzva pre národný projekt v dôsledku čoho do 30.11.2010 nebol realizovaný žiaden projekt.

V roku 2009 bola vypracovaná štúdia uskutočniteľnosti, ktorá detailne analyzuje a popisuje podmienky efektívnej realizácie projektov v oblasti pamäťových a fondových inštitúcií. Štúdia bola schválená riadiacim orgánom 22.01.2010 a navrhovala 18 projektov.

MK SR zrealizovalo v rámci realizácie projektov 2 verejné obstarávanie. Prvé verejné obstarávanie bolo vyhlásené ako nadlimitná zákazka realizovaná postupom užšej súťaže na predmet „Zabezpečenie systémového a technologického riešenia výberu, logistiky, konverzie, ochrany obsahu zo zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií, ich uchovanie, ochrany autorských práv so zapojením bibliografického popisu“, na základe čoho bola uzatvorená dňa 11.06.2010 základná zmluva s víťaznou spoločnosťou. Dňa 01.11.2010 MK SR vypovedalo uvedenú zmluvu. Výpoveď bola v súlade s ustanovením čl. 12 bod. 12.2 zmluvy (výpoveď bez udania dôvodu s 12 mesačnou výpovednou dobou).

Druhé verejné obstarávanie, vyhlásené ako centrálné verejné obstarávanie, bolo realizované postupom užšej súťaže na predmet zákazky „Výpočtová technika a budovanie dátových skladov“. MK SR na základe výsledkov súťaže uzatvorilo dňa 07.06.2010 rámcovú dohodu s víťazom súťaže na dodanie tovarov a služieb na predmet plnenia.

V správe z vládneho auditu č. A275 bolo uvedené, že obstaraním predmetu zákazky v zmysle vyhlásených verejných obstarávaní v rozpätí od 165 - 211 mil. eur bez DPH na MK SR môže dôjsť k vyčerpaniu a prečerpaniu alokácie prioritnej osi 2 len na národné projekty, pričom dopytovo orientované projekty by už nemohli byť financované. Audítorská skupina odporúčala implementovať v rámci prioritnej osi 2 také riadiace a kontrolné mechanizmy, ktoré zabezpečia možnosť čerpania finančných prostriedkov EÚ aj pre obce, mestá, združenia a neziskové organizácie v rámci dopytovo - orientovaných projektoch.

V kontrolovanom období rokov 2009 a 2010 boli na SORO MK SR čerpané finančné prostriedky len na technickú pomoc.

V súlade so zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku poskytne Úrad vlády SR na projekt „Mzdy zamestnancov podieľajúcich sa na oprávnených činnostiach v rámci OPIS na SORO MK SR v rokoch 2009 až 2010“ sumu 520 000 eur. Kontrolou dokumentácie súvisiacej s činnosťou SORO za kontrolované obdobie bolo zistené, že mzdy zamestnancov sekcie štrukturálnych fondov boli v roku 2009 hradené zo štátneho rozpočtu, nakoľko neboli v danom roku zúčtované.

MK SR podalo v roku 2010 tri žiadosti o platbu za projekt mzdy zamestnancov SORO MK SR v rokoch 2009 až 2010. Do 31.11.2010 bolo čerpanie celkom 309 911,91 eur, z toho boli prostriedky EÚ 263 425,01 eur a prostriedky zo ŠR tvorili 46 486,9 eur. Na základe kontroly ŽoP riadiacim orgánom OPIS boli celkové oprávnené výdavky znížené o 4 217,82 eur z nasledujúcich dôvodov:

- neuvedenie činností súvisiacich s plnením úloh v oblasti riadenia, implementácie a kontroly pomoci zo ŠF v opise štátnozamestnaneckého miesta,
- nedostatočné zdôvodnenie odmien,
- nedostatočné preukázanie oprávnenosti preplatenia dovolenky,
- nesprávne zaokrúhľovanie.

Napriek uvedenému možno konštatovať, že MK SR ako sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom zabezpečil výkon kompetencií delegovaných z riadiaceho orgánu (ďalej len „RO“) v súlade so zmluvou o delegovaní právomocí a úlohy dané uznesením vlády SR č. 74 z 21.01.2009.

Všetky zistené nedostatky, resp. nejasnosti boli v priebehu kontroly konzultované so zodpovednými zamestnancami MK SR, ktorí operatívne zabezpečovali nápravu už v priebehu výkonu kontroly.

3 Vymedzenie pôsobnosti a postavenia MF SR ako sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom

MF SR bolo uznesením vlády schválené v rámci štruktúry riadiacich orgánov ako SORO pre OPIS na roky 2007-2013 už v decembri 2006.

Na základe splnomocnenia RO plní MF SR ako SORO úlohy najmä v oblasti programovania, zabezpečovania informovanosti verejnosti, vypracovávaní výziev na predkladanie projektov, predkladania, hodnotenia a schvaľovania žiadostí o NFP, oblasti zmlúv, overovania a spracovávaní žiadostí o platbu, kontroly verejného obstarávania, monitorovania a hodnotenia pomoci, tvorby rozpočtu a odhadov očakávaných výdavkov, kontroly a auditu, oblasti nezrovnalostí, uchovávaní dokumentov a oblasti technickej pomoci.

3.1 Analýza stavu využívania finančných prostriedkov alokovaných na kontrolovaný operačný program

Čerpanie finančných prostriedkov programového obdobia 2007-2013 bolo k 30.06.2010 len v rámci technickej pomoci (opatrenia 4.1 a 4.2) a pri projekte Elektronické služby katastra nehnuteľností (opatrenie 1.1).
(v eur)

Opatrenie	ERDF(85%)	ŠR (15%)	Spolu	Poskytnuté zálohové platby	Čerpanie	čerpanie v %
a	b	c	d	e	f	g
1.1	351 134 204	61 964 859	413 099 063	24 979 300,00	7 994 821,03	1,94
1.2	351 134 204	61 964 860	413 099 065	0,00	0,00	-
2.1	81 770 979	14 430 173	96 201 152	0,00	0,00	-
2.2	81 770 979	14 430 173	96 201 152	0,00	0,00	-
3.1	96 201 152	16 976 674	113 177 826	0,00	0,00	-
4.1	12 643 153	2 231 144	14 874 299	1 010 034,98	3 730 120,75	25,08
4.2	18 440 733	3 254 247	21 694 979	1 202 846,43	2 612 581,86	12,04
Spolu:	993 095 405	175 252 131	1 168 347 536	27 192 181,41	14 337 523,64	1,23

Zdroj: OPIS

Na základe vyššie uvedených skutočností je možné konštatovať, že čerpanie finančných prostriedkov OPIS k 30.06.2010 predstavovalo len 1,23 % z celkových zdrojov.

Na implementáciu OPIS v rámci opatrenia 1.1 - Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb na centrálnej úrovni bolo čerpaných iba 1,94 % alokovaných prostriedkov a to na projekt Elektronické služby katastra nehnuteľností.

Z prostriedkov alokovaných na prioritnú os 4 - technickú pomoc bolo čerpaných 17,34 %, pričom pri opatrení 4.1 - technická pomoc pre RO bolo vyčerpaných 25,08 % prostriedkov a plnením opatrenia 4.2 - technická pomoc pre SORO bolo čerpaných 12,04 % finančných prostriedkov vyčlenených na zabezpečenie technickej pomoci SORO.

Pri prioritnej osi 2 - Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry a prioritnej osi 3 - Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu neboli čerpané doposiaľ žiadne prostriedky.

Nízke čerpanie finančných prostriedkov alokovaných na OPIS zvyšuje riziko, že finančné prostriedky nebudú čerpané včas a v plnej výške.

3.2 Systém riadenia

Systém riadenia štrukturálnych fondov (ďalej len „ŠF“) a kohézneho fondu (ďalej len „KF“) na programové obdobie 2007 - 2013 bol schválený uznesením vlády SR č. 833 z 8. októbra 2006 a systém finančného riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 - 2013 bol schválený uznesením vlády SR č. 835 z 8. októbra 2006. Systém riadenia a systém finančného riadenia vychádzali, rešpektovali a zohľadňovali najmä medzinárodné dohody, právne predpisy Európskeho spoločenstva a všeobecne platné právne predpisy SR.

Interný manuál procedúr SORO (ďalej len „interný manuál“) pre OPIS je popis riadenia implementácie OPIS na úrovni MF SR, ktoré prostredníctvom odboru riadenia a odboru implementácie OPIS sekcie informatizácie spoločnosti plní úlohy SORO. Interný manuál presne špecifikuje úlohy, povinnosti a postupy, presné určenie postupnosti krokov s určením pracovníka zodpovedného za vykonanie úloh.

3.3 Personálne zabezpečenie

Plánovaný nárast zamestnancov v roku 2009 na počet 37 nebol zabezpečený a skutočný počet dosiahol 34. Plánované počty zamestnancov neboli naplnené ani pre rok 2010, keď k 30.06.2010 bol skutočný počet zamestnancov 34 a nie 40 ako bolo plánované.

3.4 Technická pomoc

V zmysle čl. 46 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 s cieľom zabezpečenia vysokej kvality realizácie operačného programu a jeho prioritných osí, môžu riadiace orgány na všetkých úrovniach riadiacich štruktúr využívať finančné prostriedky v rámci technickej pomoci jednotlivých operačných programov na podporu vykonávaných činností a funkcií týkajúcich sa riadenia a kontroly pomoci zo ŠF a KF v rámci daného OP.

V rámci OPIS bola na programové obdobie vyčlenená finančná alokácia na technickú pomoc vzťahujúca sa na špecifické aktivity, ktorá predstavuje 31 083 886 eur (3,13 % z príspevku ES).

(v eur)

Opatrenie	ERDF(85%)	ŠR (15%)	Spolu	Podiel	Príjemca
4.1 technická pomoc pre RO	12 643 154	2 231 145	14 874 299	40,67 %	ÚV SR
4.2- technická pomoc pre SORO OPIS MF SR	16 740 732	2 954 247	19 694 979	53,86 %	MF SR
-technická pomoc pre SORO OPIS MK SR	1 700 000	300 000	2 000 000	5,47 %	MK SR
Prioritná os 4 spolu	31 083 886	5 485 392	36 569 278	100,00 %	

Zdroj: Zmluva o poskytnutí finančných prostriedkov na zabezpečenie delegovaných právomocí SOR a činnosti PJ

V rámci kontrolovaného obdobia boli čerpané finančné prostriedky SOR MF SR pri realizácii nasledujúcich štyroch projektoch: MTZ pre SORO a platobnú jednotku OPIS (ďalej len „PJ OPIS“) č. 21140220002; Mzdy zamestnancov podieľajúcich sa na oprávnených činnostiach SORO a PJ OPIS v rokoch 2009 - 2010 č. 21140220006; Zabezpečenie externých hodnotiteľov OPIS pre opatrenie 1.1 v roku 2009 č. 21140220007, ktorý bol riadne ukončený; Zabezpečenie komunikačných a informačných aktivít v rámci Komunikačného plánu OPIS v období rokov 2008 - 2009 č. 21140220008, ktorý bol tiež riadne ukončený.

V predchádzajúcom období boli riadne ukončené dva projekty: Mzdy zamestnancov SORO a PJ OPIS za rok 2007 č. 21140220001 a Refundácia miezd SORO a PJ OPIS za rok 2008 č. 21140220003. Nasledujúca tabuľka uvádza stav čerpania finančných prostriedkov na technickú pomoc od začiatku programového obdobia pri plnení opatrenia 4.2 SORO OPIS MF SR.

(eur)

Projekt	Zazmluvnené	Skutočnosť			% 4/1
		EÚ	SR	Spolu	
A	1	2	3	4	5
21140220001	379 602,67	244 241,24	43 101,40	287 342,64	75,70
21140220002	430 055,93	80 746,73	14 249,42	94 996,15	22,09
21140220003	951 449,91	500 848,71	88 385,07	589 233,78	61,93
21140220006	2 850 000,00	740 391,87	130 657,39	871 049,26	30,56
21140220007	30 119,04	11 008,27	1 942,64	12 950,91	43,00
21140220008	757 009,13	643 457,75	113 551,37	757 009,12	100,00
Spolu	5 398 236,68	2 220 694,57	391 887,29	2 612 581,86	48,40

Predmetom kontroly NKÚ SR boli realizované postupy a stav čerpania finančných prostriedkov pri implementácii OPIS u nasledujúcich 8 projektov:

- Elektronizácia služieb matriky,
- Elektronizácia služieb Sociálnej poisťovne,
- Elektronické služby katastra nehnuteľností,
- IS Identifikátora fyzických osôb,
- IS registra fyzických osôb,
- Elektronické služby Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR na úseku výkonu správy štátne sociálne dávky, sociálna pomoc a pomoc v hmotnej núdzi,
- Elektronické služby katastra nehnuteľností - ZB GIS,
- Elektronické služby zdravotníctva.

Kontrolou bolo zistené, že v rámci procesu implementácie OPIS pri vyššie uvedených projektoch neboli dodržané najmä nasledujúce postupy podľa interného manuálu:

- nedodržanie termínu predloženia žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“) pri projekte Elektronizácia služieb Sociálnej poisťovne,
- nedostatky pri preberaní fyzicky doručených písomných Žo NFP a následné porušovanie registratúrneho poriadku a registratúrneho plánu MF SR, (pri piatich projektoch),
- nedostatky pri vydávaní potvrdení o prijatí ŽoNFP, (pri dvoch projektoch),
- nedodžiavanie termínov pri formálnom a odbornom hodnotení ŽoNFP, (pri troch projektoch),
- neúplnosť záverečných správ z výberu ŽoNFP, (pri dvoch projektoch),
- nedodžiavanie termínov a lehôt pre jednotlivé úkony v procese uzatvárania zmlúv o poskytnutí NFP, (pri všetkých projektoch),
- nesprávne uvedené číslo zmluvy pri dodatku zmluvy k projektu „IS registra fyzických osôb“.

Čerpanie prostriedkov bolo len pri projekte Elektronické služby katastra nehnuteľností vo výške 7 994 821,03 eur. Pri ostatných projektoch neboli v kontrolovanom období čerpané žiadne finančné prostriedkov v rámci prioritnej osi č. 1.

4 Zhrnutie

Kontrolou bol overený najmä stav využívania finančných prostriedkov OPIS, zhodnotenie prípravy a vytvorenia podmienok pre implementáciu daného operačného programu.

Úlohy v oblasti zabezpečenia administratívnych a organizačných kapacít SORO MK SR boli splnené len čiastočne. Plánovaný počet zamestnancov v roku 2009 nebol splnený, pracovné pozície boli neobsadené a opisy činnosti zamestnancov neboli jednoznačne popísané na organizačné útvary, ktoré sa podieľali na plnení úloh SORO. Ku koncu kontrolovaného obdobia boli už stavy naplnené v plánovanom počte 15 zamestnancov, čím boli vytvorené personálne podmienky na implementáciu prioritnej osi 2. - „Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry“ OPIS.

Plánované stavy zamestnancov SORO MF SR v rokoch 2009 a 2010 neboli naplnené, čím nebolo vytvorené dostatočné personálne zabezpečenie procesov súvisiacich s implementáciou OPIS.

MK SR nespĺnilo úlohu realizovať výzvy na predkladanie projektov do jedného mesiaca od vytvorenia SORO a do 30.11.2010 nebol realizovaný žiaden projekt.

MK SR zrealizovalo 2 verejné obstarávania. Prvé verejné obstarávanie bolo vyhlásené ako nadlimitná zákazka realizovaná postupom užšej súťaže na predmet zákazky „Zabezpečenie systémového a technologického riešenia výberu, logistiky, konverzie, ochrany obsahu zo zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií, ich uchovanie, ochrany autorských práv so zapojením bibliografického popisu“. MK SR uzatvorilo dňa 11.06.2010 základnú zmluvu s víťaznou spoločnosťou. Dňa 01.11.2010 MK SR vypovedalo uvedenú zmluvu v súlade so zmluvou. Druhé verejné obstarávanie vyhlásené ako centrálné verejné obstarávanie bolo realizované postupom užšej súťaže na predmet zákazky „Výpočtová technika a budovanie dátových skladov“. MK SR na základe výsledkov súťaže uzatvorilo dňa 07.06.2010 rámcovú dohodu s víťazom súťaže na dodanie tovarov a služieb na predmet plnenia.

MK SR podalo v roku 2010 tri žiadosti o platbu za projekt mzdy zamestnancov SORO MK SR v rokoch 2009 až 2010. Do 31.11.2010 bolo čerpanie celkom 309 911,91 eur, z toho boli prostriedky EÚ 263 425,01 eur a prostriedky zo ŠR tvorili 46 486,9 eur. Na základe kontroly ŽoP riadiacim orgánom OPIS neboli výdavky vo výške 4 217,82 eur uznané ako oprávnené.

Kontrolou dokladov a dokumentácie súvisiacej s činnosťou SORO MF SR bolo v niektorých prípadoch zistené, že kontrolovaný subjekt nepostupoval v súlade s interným manuálom, čo však nemalo charakter závažného nedostatku a podstatný vplyv na proces implementácie OPIS.

Vzhľadom na kontrolou zistené nedostatky NKÚ SR odporučil MF SR zabezpečiť:

- dodržiavanie termínov a postupov pri preberaní, hodnotení a výbere žiadostí o NFP v zmysle interného manuálu,
- dodržiavanie termínov, postupov a formálnych náležitostí pri uzatváraní zmlúv o poskytnutí NFP a dodatkov k nim podľa interného manuálu,
- pri fyzickom doručení písomných žiadostí o NFP postupovať v zmysle štandardných postupov evidovania došlej pošty v súlade s Registratúrnym poriadkom a registratúrnym plánom MF SR a interným manuálom.

Na implementáciu OPIS bolo k 30.06.2010 čerpaných len 1,23 % z alokovaných finančných prostriedkov a to na projekt Elektronické služby katastra nehnuteľností realizovaný v prioritnej osi 1 (Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb) a na prioritnú os 4 (Technická pomoc). Ani jedna výzva nebola vyhlásená na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok v prioritnej osi 2 (Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry) a prioritnej osi 3 (Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu). Certifikované výdavky k 31.12.2010 predstavovali 30 427 777 eur, čo je 2,62 % z celkových alokovaných prostriedkov.

Plánované výzvy na II. polrok 2009 a na 1. polrok 2010 pre prioritnú os 2 a 3 neboli vyhlásené, čím nebol dodržaný časový harmonogram výziev. Nízke čerpanie alokovaných finančných prostriedkov a nevyhlasovanie plánovaných výziev alebo oneskorené vyhlasovanie výziev zvyšuje riziko, že sa finančné prostriedky OPIS nebudú čerpať včas a v plnej výške.